

Status og råd

Sjøkreps i Norskerenna vest for Lindesnes og i Skagerrak/Kattegat regnes som to separate bestander. Norge foretar ingen overvåking av disse to sjøkrepsbestandene, i motsetning til Danmark og Sverige som i 2007 startet opp overvåking av bestanden i Skagerrak/Kattegat ved bruk av undervannsvideo. Telling av krepsehuler på bunnen utgjør den sikreste metoden for å estimere størrelsen på sjøkrepsbestander. En antar også at fangstratene i sjøkrepsfisket gjenspeiler utviklingen i bestandene, og i Norskerenna blir disse brukt til å vurdere bestandsutviklingen da det ikke finnes videoestimat fra dette området.

Siden midten av 1990-tallet ser sjøkrepsbestanden i Norskerenna ut til å ha holdt seg stabil. Tilsvarende viser videoundersøkelsene at bestanden i Skagerrak/Kattegat har ligget på et stabilt nivå siden 2007. ICES konkluderer med at sjøkrepsfisket er bærekraftig. For Norskerenna gis råd for to år av gangen, og for 2011 og 2012 anbefaler ICES at fangstene ikke overskrider gjennomsnittsfangsten de tre siste årene (2007–2009). For Skagerrak/Kattegat anbefaler ICES at fangstene i 2012 ikke overskrider 5 970 tonn.

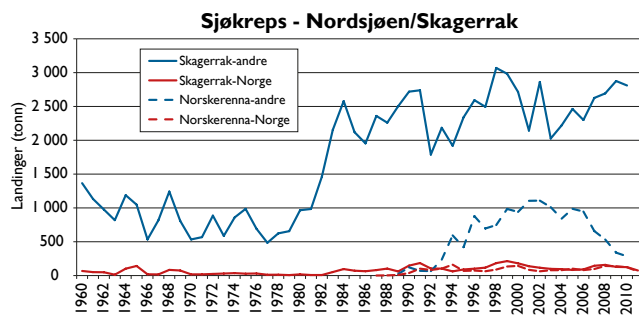
Fiskeri

Sjøkrepsbestanden i Skagerrak/Kattegat fiskes av Norge, Sverige og Danmark, og litt av Tyskland. Danmark og Sverige dominerer fisket, med henholdsvis 73 og 24 % av fangstene i 2010. Norge fisker ikke i Kattegat. I 2010 ble det landet 5 123 tonn sjøkreps fra Skagerrak og Kattegat. Dette er de høyeste registrerte landingene fra dette området.

Bestanden i Norskerenna fiskes av Norge og Danmark. Anslagsvis 80–90 % av landingene frem til 2008 var danske, men i 2009 og 2010 lå deres andel på rundt 70 %. I tillegg finnes det et lite britisk og svensk fiske her. I Norskerenna har landingene sunket siden 2005, og herfra ble det kun landet 407 tonn i 2010.

De norske landingene fra Skagerrak økte jevnt fra 2005 til 2008 (figur), men sank i 2009 og videre i 2010 til 125 tonn. Foreløpige tall for 2011 er 75 tonn. I Norskerenna økte de norske landingene fra 2006 til 2008, men sank i 2010 til 123 tonn. Foreløpige tall for 2011 er på kun 61 tonn.

Sjøkreps fiskes med teiner og sjøkrepstrål, og noe tas som bifangst i rekestrål. Store mengder ikke-kommersielle arter tas som bifangst ved sjøkrepstråling. Selve trålingen roter opp havbunnen og kan ha negative følger for habitatet og organismene der. I det norske sjøkrepsfisket er bruk av finmasket trål på vei ned. I Nordsjøen ble maskevidde i trål økt til 120 mm i 2002.

Sjøkrepslandinger fra Skagerrak og Norskerenna fordelt på Norge og andre land. I Skagerrak fisker hovedsakelig Danmark og Sverige, mens Danmark tar det meste av fangstene i Norskerenna. Kilde: ICES.

Nephrops landings (tonnes) from Skagerrak and the Norwegian Deep by country (Norway and other countries). In Skagerrak it is mainly Denmark and Sweden who are fishing, while Denmark takes the largest part of the catches from the Norwegian Deep. Source: ICES.

NORDSJØEN/SKAGERRAK

Sjøkreps – *Nephrops norvegicus*

Andre norske navn: Bokstavhummer, keiserhummer, rekekonge

Familie: Nephropidae

Maks lengde: 24–25 cm

Levetid: Opptil 15 år

Leve- og gyteområde: Vestlige Middelhavet og Nordøst-Atlanteren fra Marokko til Troms og rundt Island og Storbritannia

Gytetidspunkt: Om sommeren

Føde: Krepser, bløtdyr, børstemark og åtsler

Særtrekk: Sjøkreps gjemmer seg i hulene sine på dagtid, og eggbærende hunner går sjelden ut. Fangstene varierer derfor gjennom døgnet og domineres av hanner.

Nøkkeltall:

KVOTERÅD 2012: Skagerrak/Kattegat: ikke mer enn 5 970 tonn.

Norskerenna 2011 OG 2012 (råd gis for to år av gangen): 640 tonn.

SISTE ÅRS KVOTE, TOTAL OG NORSK: Totalkvote i Skagerrak/Kattegat (2010 OG 2011): 5 170 tonn. EU-kvote i norsk sone i Norskerenna (2010–2012): 1 200 tonn. Ingen norske kvoter.

SISTE ÅRS FANGST: Skagerrak/Kattegat (2010):

5 123 tonn, norsk: 125 tonn (fra Skagerrak).

Norskerenna (2010): 407 tonn, norsk: 123 tonn.

NORSK FANGSTVERDI: 24,2 mill. kroner (2010)

Fakta om bestanden:

Sjøkreps lever på 20–800 m dyp, på bløtbunn av sandblandet mudder eller leire hvor den graver huler inntil 20–30 cm ned i sedimentet. Voksne sjøkreps er stedbundne. I hvor stor grad de frittflytende larvene spres mellom bestandene vet man lite om. Sjøkrepsen har en blekoransje farge. Navnet *Nephrops*, "nyreøyne", kommer fra de nyreformede øynene. Hunnen gyter om sommeren og bærer de 1 000–5 000 eggene under halen i 8–9 måneder. Larvene driver fritt i sjøen i 11–60 dager før de bunnslår. Om dagen gjemmer sjøkrepsen seg i hulen sin, mens den jakter om natten. Sjøkrepsen er altetende og tar krepser, bløtdyr og børstemark så vel som åtsler. Selv blir den spist av mange arter bunnfisk, for eksempel torsk. Forekomst av sjøkreps i Middelhavet og Adriaterhavet viser at arten trives under relativt høye temperaturer og derfor trolig kan tilpasse seg eventuelle temperaturøkninger i dens mer nordlige leveområder.